

FELSŐOKTATÁSI GYAKORLÓHELYI MENTORÁLÁSI TERV

A TANÍTÁSI GYAKORLAT CÉLJA

- ❖ a szakképzettséghez kapcsolódó gyakorlati ismeretek megszerzése
- ❖ a munkahely világgal való ismerkedés
- ❖ a hallgatók későbbi munkájuk hatékonysága érdekében jártasságot szerezzenek a tanítási és tanulási, illetve nevelési folyamatok értékelésében, fejlesztésében
- ❖ maga a tanárrá válás az iskolában folytatódik tovább, és gyakran több éves tapasztalat szükséges hozzá
- ❖ abban segít, hogy a tanárnak készülő hallgató először segítőkkel (tanárokkal, mentorokkal, tanuló társakkal) támogatva induljon el a tanárrá válás útján

A TANÍTÁSI GYAKORLAT FOLYAMATA

1. *Megismerkedés*

- ❖ a kölcsönös, hatékony együttműködés alapja
- ❖ a pozitív fogadtatás motiváló
- ❖ résztvevők: mentor, hallgató
- ❖ lehetséges résztvevő: az iskola vezetője

2. *A hallgató fejlődési céljainak tisztázása*

(Lásd az 1. számú mellékletet)

3. *A mentorálás folyamatának megtervezése*

A hallgató előzetes tudásának feltárása:

- ❖ Esetleges addigi portfólió közös elemzése
- ❖ Kérdőíves felmérés, önvallomás

A fejlesztendő kompetenciák kiválasztása, az elvégzendő feladatok meghatározása:

- ❖ A meglévő kompetenciák erősítése helyett a fejlesztendőkre érdemes fókuszálni a folyamat eredményessége érdekében
- ❖ A fejlesztendő kompetenciákhoz kapcsolódó lehetséges tevékenységek közös megbeszélése

A fejlesztendő kompetenciák és az elvégzendő feladatok rögzítése:

(2. számú melléklet)

- ❖ Írásos dokumentum készül a fejlesztendő területekről és a kapcsolódó feladatokról
- ❖ A dokumentum a későbbi reflektív értékelések alapja lehet

4. *A hallgató és a mentor rendszeres megbeszéléseinek tartalma és formája*

- ❖ folyamatos támogatás, ösztönzés
- ❖ minden hétre előre rögzített alkalom (két óra)
- ❖ a megbeszélés irányítója a mentor
- ❖ tartalma: az elmúlt időszak értékelése, a következő tervezése
- ❖ fókusz: a kitűzött fejlesztési cél
- ❖ a hallgató önreflexivitásának fejlesztése, a metakognitív tanulás erősítése
- ❖ a megbeszéléseket érdemes rögzíteni
- ❖ hat-nyolc hetente komplex értékelés szükséges (3. számú melléklet)

5. A gyakorlat lezárása

- ❖ vizsgatanítás
- ❖ a vizsgatanítás értékelése
- ❖ a további fejlődési irányok meghatározása
- ❖ adminisztráció

A HALLGATÓ FELADATAI

- ❖ tájékozódás a gyakorlatot biztosító iskola életéről, jellegéről
- ❖ dokumentumok elemző olvasása
- ❖ szakmai munkaközösség munkájával való ismerkedés
- ❖ a tanított osztállyal, az ott folyó munkával való ismerkedés
- ❖ elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása (például pszichológiai tanulmányok)
- ❖ a tanulók megismerése, feladatának és lehetőségeinek kijelölése a tanulók személyiségfejlesztésében
- ❖ a pedagógiai munkához szükséges etikai és magatartási szabályok megismerése,
- ❖ adatgyűjtés
- ❖ a tapasztalatok dokumentálása
- ❖ portfólió készítése

A VEZETŐTANÁR A KÖVETKEZŐ TEVÉKENYSÉGEKKEL FEJLESZTI A TANÁRJELŐLTET

- ❖ *ismerkedés a tanulócsoportokkal és munkájukkal*
 - osztályfőnökkel való kapcsolatfelvétel, elemző beszélgetés
 - hospitálás a kiválasztott tanulócsoport más szakos óráin
 - óraértékelés reflektív beszélgetés keretében
- ❖ *ismerkedés a szaktárgyi munkával kapcsolatos iskolai egységekkel, szertárakkal*
 - a tantárgyhoz kapcsolódó taneszközök megismerése és alkalmazása (esetleg készítése)
 - tanóra előkészítése (például kísérletek, térképek, szemléltető eszközök, forrásanyagok, IKT-tartalmak)
- ❖ *szakmai kapcsolat az iskola más tanáraival*
 az osztályt tanító más tanárok
 ugyanolyan szakos más osztályokban tanító tanárok
 esetmegbeszélő csoportokban való részvétel
- ❖ *tanítási ütemterv készítése;*
- ❖ *egyéni hospitálás*
 a mentor által tartott szaktantárgyi órák megfigyelése (Lásd a 4. számú mellékletet)
 óraértékelés reflektív beszélgetés keretében
- ❖ *óratervezés*
- ❖ *a tanórák megtartása*
- ❖ *az órák elemzése, értékelése*

reflektív beszélgetés
egyre önállóbb értékelés

- ❖ *vizsgatanítás*
- ❖ *utóhospitálás*
óramegfigyelés már tanári szemmel (a folyamat megegyezik a hospitáláséval)
(konkrét megfigyelési szempontok alapján)
szaktanároknál
jelölttársaknál
- ❖ *önértékelés (az 1. számú melléklettel való szembesülés)*
- ❖ *a vezetőtanári munka értékelése (az 1. számú melléklettel való szembesítés)*

A TANÁRJELÖLT ÉRTÉKELÉSE A KÖVETKEZŐ SZEMPONTOK ALAPJÁN TÖRTÉNIK

Fejlesztő értékelés

- ❖ egészében hogyan vett részt a gyakorlaton
- ❖ milyenek voltak a megtartott órái (Lásd az 5., 6., 7. számú mellékletet)
- ❖ milyen volt a vizsgatanítása (Lásd a 8. számú mellékletet)
- ❖ a dokumentumok színvonala (pl. óratervek, segédanyagok, feladatsorok, stb.)
- ❖ mennyire volt képes az önreflexióra

Minősítő értékelés

- ❖ a végső értékelés a küldő intézmény által megadott pontrendszer, szempontsor alapján
- ❖ a vizsgatanítás végső érdemjegye

A tanárjelölt különböző tantárgyakhoz kapcsolódó fejlesztendő kompetenciáit külön mellékletekben (9., 10., 11., 12. számú) nevezzük meg.

A FELSŐOKTATÁSI GYAKORLÓHELYI MUNKA ÜTEMTERVE

A felsőoktatási gyakorlóhelyi funkcióval összefüggő feladatok, tevékenységek végrehajtása az intézmény munkarendjébe, éves tervébe szervesen beépülő folyamat. A munkatervbe való illeszkedést, a folyamat tervezését az alábbi táblázat szemlélteti:

A felsőoktatási gyakorlóhely egyéves munkájának mérföldkövei

esemény	augusztus	szeptember	október	november	december	január	február	március	április	május	június	felelősök
konzultáció az igazgatóval	x											szakmai vezető
célmeghatározás	x						x					szakmai vezető
az igazgató tájékoztatása		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	szakmai vezető
teamek megszervezése	x											igazgató, szakmai vezető
konzultáció a gazdasági csoporttal		x			x	x					x	igazgató, szakmai vezető
munkaterv készítése	x											igazgató, szakmai vezető
eljárásrendek elkészítése	x											szakmai vezető
a tantestület tájékoztatása	x						x				x	igazgató, szakmai vezető
a fenntartó tájékoztatása	x						x				x	igazgató
partnerek tájékoztatása	x						x					kommunikációs csoport
kapcsolatfelvétel a felsőoktatási intézménnyel		x				x						szakmai vezető
mentorok kijelölése		x					x					igazgató, szakmai vezető
esetleges órarend-változtatás		x										az órarendkészítéssel megbízott kolléga
kapcsolatfelvétel, egyeztetés a hallgatókkal		x				x						igazgató, szakmai vezető
hospitálási terv készítése		x				x						mentorok
hospitáció			x				x					mentorok
gyakorlótanítás				x	x			x	x			mentorok
kapcsolatfelvétel a módszertanossal				x				x				igazgató, szakmai vezető

esemény	augusztus	szeptember	október	november	december	január	február	március	április	május	június	felelősök
vizsgatanítás					x				x			igazgató, szakmai vezető, mentor
a vizsgatanítás tapasztalatainak értékelése a módszertanossal					x				x			igazgató, szakmai vezető, mentorok
dokumentáció	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	mentorok, szakmai vezető
értékelés			x		x		x		x		x	teamvezető, szakmai vezető
újratervezés, fejlesztés			x		x		x		x		x	teamek, szakmai vezető
az éves munka értékelése											x	igazgató, szakmai vezető
beszámoló											x	teamvezetők, szakmai vezető
a következő tanév előkészítése											x	igazgató, szakmai vezető

Tatabánya, 2012. október 15.

Pleier Tamás
igazgató